

Krajowy
Fundusz
na rzecz Dzieci

ul. Pasteura 7
02-093 Warszawa
tel. +48 22 848 24 68
NIP: 521-29-66-282
www.fundusz.org
biuro@fundusz.org

**WIELODYSCIPLINARNY OBÓZ NAUKOWY
UCZESTNIKÓW PROGRAMU POMOCY WYBITNIE UZDOLNIONYM
ZE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH ORAZ III KLASY GIMNAZJUM**

Serock, 25 kwietnia – 5 maja 2019

Serdecznie witamy na obozie!

Przygotowaliśmy dla Ciebie miejsce i czas do pracy. Zaprosiliśmy ludzi, którzy pomogą Ci spojrzeć inaczej na znane problemy, wskażą nowe i będą towarzyszyli Ci w odkrywaniu świata. Mamy nadzieję, że dobrze wykorzystasz tę szansę!

Na obozie przewidujemy następujący ramowy rozkład zajęć:

8.00	pobudka
8.15 – 8.45	przygotowanie do zajęć
8.45	śniadanie
9.30 – 11.00	wykłady z różnych dziedzin (do wyboru)
11.00	drugie śniadanie, czas na konsultacje z wykładowcami
12.00 – 14.00	warsztaty (praca nad wybranymi problemami)
14.00	obiad
15.00 – 16.30	zajęcia rekreacyjne
17.00 – 18.30	zajęcia ogólnorozwojowe
18.45	kolacja
19.30 – 21.00	spotkania wieczorne
21.30 – 22.30	odczyty uczestników
22.00	obserwacje astronomiczne
23.00	cisza nocna

Wielodyscyplinarny obóz naukowy to wyzwanie. Każdy z dziewięciu dni pracy jest wypełniony różnorodnymi zajęciami. Oczekujemy od Was udziału we wszystkich zajęciach. Oznacza to, że wielokrotnie w ciągu obozu będziecie musieli dokonywać wyborów. Chcemy, żeby były to wybory mądre, byście mogli w sposób najlepszy z możliwych skorzystać ze wszystkich szans, jakie otwiera przed Wami obóz.

Wykłady odbywają się codziennie z wyjątkiem niedzieli. Równoległe proponujemy wykłady z humanistyki, nauk ścisłych i nauk przyrodniczych. Wyjątkiem jest 3 maja, kiedy zapraszamy wszystkich na jeden wspólny wykład związany tematycznie ze Świętem Konstytucji. W tym przypadku wyboru trzeba dokonywać codziennie. Warto jednak zrobić to z pewnym wyprzedzeniem. Jeśli informacje z programu zdają się Wam niewystarczające, zapytajcie tutorów lub kolegów. Dla dobrego zrozumienia sensu wykładu zwykle potrzebna jest jakaś wiedza wstępna. Zawsze jest możliwość dopytania i rozstrzygnięcia wątpliwości w rozmowie z wykładawcą po wykładzie podczas drugiego śniadania. Bardzo zachęcamy do tej formy kontaktu.

Warsztaty odbywają się w cyklach trzydniowych. Wyborów trzeba więc dokonywać rzadziej, ale jeszcze rozważniej. Ten typ zajęć zakłada Waszą aktywność, zwykle w opisie podane są także informacje na temat wymaganej wiedzy wstępnej. Jeśli macie wątpliwości, zapytajcie tutorów lub kolegów. Zapisy na warsztaty w każdym z trzech cykli będą odbywać się poprzez wypełnienie formularza, który będzie rozdawany w czwartek 25 kwietnia, niedzielę 28 kwietnia i środę 1 maja.

Zajęcia rekreacyjne. Półtorej godziny w ciągu dnia wypełnionego pracą umysłową trzeba koniecznie przeznaczyć na jakąś formę relaksu i ruchu. Zaproponujemy Wam bardzo różnorodne zajęcia dla mniej i bardziej zaawansowanych – gry zespołowe, przebieżki i spacer. Codziennie będzie też do Waszej dyspozycji basen. Będą także warsztaty kuglarskie oraz inne spontanicznie ogłaszane propozycje.

Zajęcia ogólnorozwojowe odbywają się w sześciu blokach. Możecie codziennie swobodnie wybierać zajęcia z różnych bloków. Zachęcamy do wybierania zajęć dalekich od Waszych codziennych zainteresowań. Dajcie sobie szansę na zdobycie nowych umiejętności i spojrzenie na świat pod zupełnie innym kątem. Zapisy na zajęcia ogólnorozwojowe na kolejne trzy dni będą odbywać się poprzez wypełnienie formularza, który będzie rozdawany w czwartek 25 kwietnia, niedzielę 28 kwietnia i środę 1 maja.

Spotkania wieczorne, będą miały raczej charakter rozmowy niż wykładu. Chcemy Wam dać możliwość kontaktu z ludźmi starszymi i młodymi, którzy dokonali w życiu ciekawych wyborów. Mamy nadzieję, że zainspirują Was one przy podejmowaniu własnych. W tym przypadku nie będziecie musieli dokonywać wyboru, ale warto przed spotkaniem zapoznać się z krótkim biogramem naszego gościa i przygotować do rozmowy z nim.

A poza tym... Wieczór chcemy przeznaczyć na Wasze odczyty (zachęcamy nie tylko do wygłaszania, ale też aktywnego słuchania kolegów), obserwacje astronomiczne i inne formy wspólnego (i pożytecznego) spędzania czasu. Obok wejścia do sali kinowej mieści się nasza biblioteka, do której z pewnością warto zajrzeć. Książki możecie czytać na miejscu lub wypożyczać do pokoju (wymaga to wpisania się na listę). Do Waszej dyspozycji są gry i zabawy wyłożone na stolikach w holu. Wspólna zabawa to dobra okazja do zawarcia i pogłębienia znajomości. Niektóre z gier kształcą intelekt, inne (jak Chińczyk) także

charakter. Zachęcamy Was też do wspólnych spacerów (tylko na ogrodzonym terenie) i przede wszystkim do rozmów.

Także my – kadra obozu jesteśmy do Waszej dyspozycji. Najczęściej można nas spotkać w biurze – kawiarence naprzeciwko recepcji. Tam też znajdziecie w razie potrzeby apteczkę, materiały biurowe, komputer z dostępem do internetu i wszelką inną niezbędną pomoc.

W czwartek **25 kwietnia** przewidziany jest następujący program:

14.30-16.30	przyjazd do dawnej siedziby Biura Funduszu (ul. Pasteura 5a)
16.30	podwieczorek (dla I grupy)
18.45	kolacja
19.30	spotkanie organizacyjne, wprowadzenie do zajęć (<i>sala kinowa</i>)

9.30 – 11.00 WYKŁADY (codziennie jeden do wyboru)

piątek, 26 kwietnia

Granice praw fizyki

prof. Krzysztof Pachucki, Wydział Fizyki UW

— *sala F 105*

Prof. Krzysztof Pachucki, fizyk teoretyczny. Jest ekspertem w dziedzinie teorii atomowej i molekularnej spektroskopii. Ukończył fizykę na Uniwersytecie Warszawskim. Do dziś pracuje naukowo i wykłada na Uniwersytecie Warszawskim. W 2005 r. został wyróżniony członkostwem Amerykańskiego Towarzystwa Fizycznego. Pełni też funkcję współprzewodniczącego CODATA Task Group on Fundamental Physical Constants. Zdobywał liczne prestiżowe granty, w tym NIST Precision Measurement Grant, zaś w 2011 r. odebrał nagrodę im. Marii Skłodowskiej-Curie przyznaną przez PAN. W 2018 roku został laureatem prestiżowej Nagrody Fundacji na rzecz Nauki Polskiej nazywanej *Polskim Noblem*. Osiągnięcia prof. Krzysztofa Pachuckiego zostały docenione przez międzynarodową społeczność naukową. Uczony opublikował wiele przełomowych prac teoretycznych jako jedyny autor, a w publikacjach współautorskich był czołowym teoretykiem. Jego 180 artykułów naukowych cytowano łącznie ponad 5700 razy, zaś każdego roku jego prace są cytowane około 500 razy.

W pogoni za motylem, czyli czy prognoza pogody ma sens?

dr Dariusz Baranowski, Wydział Fizyki UW

— *sala E 103*

Dr Dariusz Baranowski jest fizykiem atmosfery i oceanu, specjalizującym się w meteorologii tropikalnej, oddziaływaniach atmosfera - ocean oraz przewidywalnością pogody. Zajmuje się badaniem oraz średnioterminową (kilka tygodni) przewidywalnością ekstremalnych zjawisk pogodowych takich jak huragany, powodzie, fale zimna i upałów, oraz ich zależnością od cyrkulacji w tropikach (tzw. telekoneksje). Pracował w Jet Propulsion Laboratory (NASA) gdzie zajmował się wiarygodnością modeli cyrkulacji w prognozowaniu zjawisk ekstremalnych. Odbył wizyty badawcze i staże naukowe w Scripps Institution of Oceanography, Naval Research Laboratory, Massachusetts Institute of Technology, Woods

Hole Oceanographic Institution oraz University of East Anglia. Obecnie pracuje na stanowisku adiunkta w Instytucie Geofizyki Polskiej Akademii Nauk prowadzi badania finansowane przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej i kieruje polską częścią międzynarodowego eksperymentu Equatorial Line Observations (ELO) realizowanego w Indonezji.

Konstytucja 3 Maja: geneza - uchwalenie - treść - język

prof. Richard Butterwick-Pawlikowski, Kolegium Europejskie w Natolinie

— sala kinowa

Prof. Richard Butterwick-Pawlikowski jest profesorem historii polsko-litewskiej na Uniwersytecie Londyńskim. Jest także szefem Katedry Cywilizacji Europejskiej, założonej przez Parlament Europejski ku pamięci Bronisława Geremka w Kolegium Europejskim w Natolinie. Jego badania skupiają się nad Rzeczpospolitą w wieku Oświecenia. Wśród jego publikacji są książki przetłumaczone na język polski: *Stanisław August a kultura angielska* (Warszawa: IBL, 2000) i *Polska Rewolucja a Kościół katolicki 1788-1792* (Kraków: Arcana, 2012).

sobota, 27 kwietnia

Teoria kwantowa vs zdrowy rozsadek

dr hab. Andrzej Dragan, Wydział Fizyki UW

— sala F 105

Dr hab. Andrzej Dragan zajmuje się łączeniem ogólnej teorii względności z teorią kwantową na Uniwersytecie Warszawskim. Profesor wizytujący na Uniwersytecie w Singapurze, laureat nagrody "Polityki", Ministra Edukacji Narodowej, Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, European Science Foundation i Polskiego Towarzystwa Fizycznego. Fotograf Roku brytyjskiego magazynu "Digital Camera", nominowany do Złotego Lwa na festiwalu reklamowym w Cannes, zdobywca Best in Show brytyjskiego magazynu "Creative Review" i Złotego Miecza KTR za debiutancki film (*Dylatacja czasu*), nominowany do nagrody Yacha za debiutancki teledysk (*Behemoth*). Nigdy nie pił kawy.

Człowiek modyfikowany?

prof. Ewa Bartnik, Wydział Biologii UW

— sala E 103

Genetyk, profesor w Instytucie Genetyki i Biotechnologii Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego. Zajmuje się badaniami chorób mitochondrialnych. Popularyzator nauki (nagroda Polskiego Towarzystwa Genetycznego i nagroda Polskiego Stowarzyszenia Dziennikarzy Naukowych). Stypendystka Fundacji Alexander von Humboldt w Kolonii w latach 1986-1988. W latach 2006-2009 Członek Science Expert Grup PISA, 2010-2017 członek Międzynarodowego Komitetu Bioetycznego UNESCO, od 2015 r. Komitetu Bioetyki przy Prezydium PAN. W 2016 r. członek Identification Committee Komisji Europejskiej do wyboru członków EGE (European Group on Ethics in Science and New Technologies). Członek nowopowstałego WHO Expert Advisory Committee on Developing Global Standards for Governance and Oversight of Human Genome Editing. Autorka ponad 100 publikacji naukowych.

„Święty głupiec” czy martwy błazen, rzecz o obliczach J. Alfreda Prufrocka

prof. Małgorzata GRZEGORZEWSKA, Instytut Anglistyki UW

— sala E 120

Prof. Małgorzata Grzegorzewska jest dyrektorem Instytutu Anglistyki UW, szekspiologiem, zajmuje się kulturą i literaturą okresu renesansu, przede wszystkim dramatem elżbietańskim i poezją metafizyczną. Zajmowała się także związkami kartografii z literaturą renesansową, zagadnieniami metafizyki w tragediach Szekspira i teorią literatury dawnej i współczesnej. Opublikowała m. in. monografie *Scena we krwi. Wiliama Szekspira tragedia zemsty* (2006), *Kamienny ołtarz* (2006), *Trop innego głosu w angielskiej poezji religijnej epok dawnych* (2011) oraz *Teologie Szekspira* (2017).

niedziela, 28 kwietnia

9.30 msza św. (dla chętnych) celebryje ks. dr Stanisław Adamiak

— pawilon

poniedziałek, 29 kwietnia

Trzy klasyczne niewymierności

prof. Światosław Gal, Instytut Matematyczny UW

— sala F 105

Profesor matematyki w Instytucie Matematycznym Uniwersytetu Wrocławskiego. Zajmuje się naukowo algebrą, analizą matematyczną i geometrią. Autor rozprawy doktorskiej *O rzeczywistych pierwiastkach h -wielomianów*, wyróżnioną Nagrodą Prezesa Rady Ministrów oraz rozprawy habilitacyjnej: *Grupy dyfeomorfizmów: klasy charakterystyczne i reprezentacje skończenie generowanych grup*. Był stypendystą programu START Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. **Dawny stypendysta Funduszu.**

Najważniejsze przełomy technologiczne w biologii ostatnich lat

prof. Andrzej Dziembowski, Instytut Biochemii i Biofizyki PAN

— sala E 103

Prof. Andrzej Dziembowski, biolog molekularny, biochemik, genetyk. Studiował i uzyskał stopień doktora na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie wciąż prowadzi zajęcia ze studentami. Habilitację uzyskał w 2009 r., a tytuł profesora – w 2014 r. Kieruje niezależnym laboratorium w Instytucie Biochemii i Biofizyki PAN w Warszawie. Przez kilka lat pracował w Centrum Genetyki Molekularnej CNRS w Gif-sur-Yvette. Oprócz stypendiów i grantów krajowych zdobył prestiżowy grant Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERC) dla badaczy rozpoczynających obiecujący projekt naukowy oraz granty 6. i 7. Programu Ramowego UE. Za swoje prace otrzymał dwie Nagrody Premiera, Nagrodę Narodowego Centrum Nauki oraz Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. Publikował artykuły naukowe w prestiżowych czasopismach z zakresu biologii molekularnej: „Nature”, „Cell”, „Nature Structural and Molecular Biology”, „Nature Communications”, „Genes and Development”, „Molecular Cell”, „EMBO Journal” czy „EMBO Reports”. Jest współautorem wielu artykułów przeglądowych w recenzowanych czasopismach międzynarodowych i rozdziałów w specjalistycznych książkach. Sam również pełni funkcje recenzenta. **Dawny stypendysta Funduszu.**

Mickiewicz i świat żydowski

prof. Andrzej Fabianowski, Instytut Literatury Polskiej UW

— sala E 120

Prof. Andrzej Fabianowski to historyk literatury i krytyk literacki, autor książek z zakresu historii idei epoki romantyzmu, geografii humanistycznej, związków literatury współczesnej z tradycją romantyczną. Jego zainteresowania naukowe obejmują wielokulturowość w epoce romantyzmu, szczególnie relacje literatury romantycznej z judaizmem, romantyczne projekty egzystencji, w tym odczytywanie biografii epoki romantyzmu jako tekstów kultury, mapę idei epoki romantyzmu, geopoetykę epoki romantyzmu, obecność idei, topiki i dykcji romantycznej w literaturze XX i XXI wieku.

wtorek, 30 kwietnia

Optymalne metody wyboru, czyli jak matematyka i informatyka pomagają podejmować decyzje

dr Piotr Skowron, Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki UW

— sala F 105

Piotr Skowron ukończył studia doktoranckie w 2015 roku na Wydziale Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego. Jego rozprawa doktorska pt. *Resource Allocation in Selfish and Cooperative Distributed Systems* została wyróżniona w prestiżowym konkursie na najlepszą pracę doktorską z systemów wieloagentowych (IFAAMAS Victor Lesser Distinguished Dissertation Award). Po uzyskaniu stopnia doktora, przez półtora roku pracował w firmie Google, a następnie wyjechał na roczny staż podoktorski na Uniwersytet Oksfordzki. W następnym roku otrzymał stypendium im. Aleksandra von Humboldta, w ramach którego odbył kolejny roczny staż podoktorski na Uniwersytecie Technicznym w Berlinie. W 2018 roku rozpoczął pracę jako adiunkt na Uniwersytecie Warszawskim. W tym samym roku otrzymał stypendium ministra dla wybitnych młodych naukowców.

Nie wszystko srebro, co się świeci

prof. Wojciech Grochala, Centrum Nowych Technologii UW

— sala E 103

Wojciech Rafał Grochala jest profesorem na Uniwersytecie Warszawskim, najpierw w ICM a obecnie w Centrum Nowych Technologii, gdzie kieruje 25-os. zespołem młodych entuzjastycznych badaczy. Jest także zawodowo związany z Wydziałem Chemii UW, gdzie uzyskał w przeszłości stopnie magistra, doktora i doktora habilitowanego. Jego zainteresowania badawcze obejmują głównie chemię nieorganiczną i ciała stałego – tak eksperymentalną jak i obliczeniową. Zajmuje się materiałami dla magazynowania paliwa wodorowego, chemią srebra, fluoru i gazów szlachetnych, fizykochemią materii pod ultrawysokimi ciśnieniami, nadprzewodnictwem oraz właściwościami magnetycznymi materiałów. Opublikował ponad 150 artykułów naukowych, wypromował dotychczas 8 doktorów i 19 magistrów.

Czemu historia pogromów Żydów wzbudza tyle kontrowersji?

dr hab. Artur Markowski, Wydział Historyczny UW

— sala E 120

Doktorat w Instytucie Historycznym UW w 2007 r, pod kierunkiem prof. Jerzego Tomaszewskiego, habilitacja w 2019 r. tamże; Zajmuje się historią społeczną XIX wieku, szczególnie dziejami Żydów w obszarze wpływów Imperium Rosyjskiego, przemocą antyżydowską, procesami konwersji i żydowską samorządnością. Od 2007 asystenta od 2009 adiunkt w Zakładzie Historii XIX wieku. 2008-2010 sekretarz Instytutu Historycznego UW do spraw dydaktycznych. Stypendysta m.in. *Polityki*, FNP, Fundacji Lanckorońskich, MNiSW; research fellow na University of Notre Dame 2012/2013; kierował projektem badawczym poświęconym pogromom Żydów na ziemiach polskich w XIX i XX wieku (2012-2017). Koordynuje projekt przygotowania wyboru źródeł ilustrujących problemy funkcjonowania samorządu żydowskiego na ziemiach polskich od średniowiecza do czasów współczesnych, realizowany przez Instytut Historyczny UW wspólnie z UCL.

środa, 1 maja

O podziale kwadratu na trójkąty, czyli geometria i analiza p-adyczna

prof. Adrian Langer, Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki UW

— sala F 105

Adrian Langer, profesor zwyczajny w Instytucie Matematycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Specjalizuje się w geometrii algebraicznej. Laureat m.in. nagrody im. Kuratowskiego (2002), nagrody im. Sierpińskiego III Wydziału PAN (2004), nagrody Bessela Fundacji Humboldta (Niemcy, 2011), nagrody im. Sz. Mandelbrojta Francuskiego Towarzystwo Matematycznego (2015) oraz nagrody Banacha Polskiego Towarzystwa Matematycznego (2017). **Dawny stypendysta Funduszu.**

Magia mechaniki kwantowej - przechodzenie przez ściany

prof. Lucjan Piela, Wydział Chemii UW

— sala E 103

Prof. Lucjan Piela, zawodowo związany jest głównie z Uniwersytetem Warszawskim; od 1976 był docentem, a w 1989 został profesorem zwyczajnym na Wydziale Chemii tej uczelni (Pracownia Chemii Kwantowej Zakładu Chemii Teoretycznej i Krystalografii). Pracował naukowo we francuskim Centre Européen de Calcul Atomique et Moléculaire, Facultés Universitaires de Namur w Belgii i Cornell University w Stanach Zjednoczonych. Specjalizuje się w zakresie chemii kwantowej i teoretycznej. Profesor prowadził badania w zagadnieniach sił dalekiego zasięgu w regularnych polimerach oraz problematyce globalnego minimum w matematyce. Jest autorem książki *Idee chemii kwantowej* (Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003). Od 2001 roku jest członkiem zagranicznym Belgijskiej Akademii Królewskiej, a od 2004 Europejskiej Akademii Nauk. Wieloletni członek władz Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci.

**„Papiery nie płoną” - ale dosłowne czytanie tekstów może fałszować historię.
Kilka przykładów z archiwów PRL**

dr Łukasz Garbał, Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie
— sala E 120

Polonista, adiunkt w Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie, pracuje w Instytucie Dokumentacji i Studiów nad Literaturą Polską, oddziale Muzeum. Jeden z laureatów stypendium *Polityki* w 2009 r. Publikuje recenzje książek historycznych w *Nowych Książkach*. Zainteresowania: edytorstwo, związki literatury i polityki, Witold Gombrowicz, Jan Józef Lipski. **Dawny stypendysta Funduszu.**

czwartek, 2 maja

Historia Wszechświata

prof. Krzysztof Meissner, Wydział Fizyki UW

— sala F 105

Krzysztof A. Meissner jest profesorem na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego i przewodniczącym Rady Programowej Festiwalu Nauki w Warszawie. Zajmuje się teoretyczną fizyką cząstek elementarnych i teorią grawitacji. Współpracował z Gabriele Veneziano z CERN, ostatnio zaproponował z Hermannem Nicolai z Instytutu Maxa Plancka rozszerzenie obecnej teorii cząstek elementarnych, przewidujące istnienie nowych cząstek możliwych do odkrycia w Wielkim Zderzaczach Hadronów (LHC) oraz istnienie bardzo ciężkiej ciemnej materii. Współpracuje również z Rogerem Penrosem z Oxfordu w obserwacyjnym poszukiwaniu pierścieni na satelitarnych mapach kosmicznego promieniowania tła.

Wprowadzenie do neurobiologii obliczeniowej

prof. Daniel Wójcik, Instytut Biologii Doświadczalnej PAN

— sala E 103

Prof. Daniel Wójcik uzyskał stopnie magistra (1996) i doktora (2000) na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego. Praca doktorska powstała w Centrum Fizyki Teoretycznej PAN (1996-2000). Po doktoracie pracował w Institute for Physical Science and Technology, Univ. Maryland (2000-2002) i na Wydziale Fizyki w Georgia Tech (2002-2003). Zajmował się tam deterministycznymi modelami błędzenia na sieci, co dało podstawę jego habilitacji (2008, Instytut Fizyki PAN). W 2003 roku rozpoczął pracę w Instytucie Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN, gdzie jest obecnie profesorem, kierownikiem Pracowni Neuroinformatyki (<http://neuroinflab.pl>) i Studium Doktoranckiego. Stypendysta Funduszu w latach 1987-1991. Na wykładzie przedstawione zostaną podstawowe elementy budowy układu nerwowego, podstawowe modele różnych aspektów tej budowy (błona komórkowa, synapsa, równanie Hodgkina-Huxleya, równanie kabla), oraz wybrane narzędzia i zasoby wykorzystywane w modelowaniu układu nerwowego. **Dawny stypendysta Funduszu.** Wykład będzie wprowadzeniem do warsztatów.

Udział Polaków w misjach jezuickich i działaniach Holenderskiej Kompanii Wschodnioindyjskiej na Dalekim Wschodzie - wstęp do historii globalnej

prof. Dariusz Kołodziejczyk, Instytut Historyczny UW

— sala E 120

Magisterium na UW 1986, doktorat tamże 1990, habilitacja tamże 2001, tytuł profesora 2013. Zatrudniony w Instytucie Historycznym UW od 1988 kolejno jako asystent, adiunkt, profesor nadzwyczajny od 2003. Research associate: Harvard University Ukrainian Research Institute 1991-1992; Nahost-Institut an der Universitaet Muenchen 1994-1995. Visiting professor: University of Notre Dame 2004, Hokkaido University 2009, College de France 2011. Członek Akademii Europejskiej (Academia Europaea) i honorowy członek Tureckiego Towarzystwa Historycznego (TTK). Prezydent CIEPO (Comite International des Etudes Pre-ottomanes et Ottomanes) 2018-. Członek Redakcji "Acta Poloniae Historica" i członek Editorial Board serii Rulers & Elites. Comparative Studies in Governance (Brill). Pełnomocnik Dyrektora IH ds. Kontaktów Zagranicznych 2002-2008; Kierownik Zakładu Historii Nowożytnej 2010-13; Dyrektor Instytutu Historycznego 2012-16.

piątek, Święto Konstytucji 3 maja

Konstytucja 3-go maja — Osiągnięcie z 1791 roku czy dorobek średniowiecza

dr hab. Igor Kraszewski, Instytut Historii UAM

— sala F 105

Dr hab. Igor Kraszewski specjalizuje się w historii nowożytnej, zwłaszcza Polski oraz Francji w XVI i XVII wieku, genealogii dynastycznej i szlacheckiej; historii ustroju oraz stosunków między dworem a szlachtą; historii dworów i domów panujących w Europie, nie omijając takich tematów jak źródła ikonograficzne i muzyczne w historii nowożytnej; nauki pomocnicze historii (heraldyka polska i obca, sfragistyka, genealogia). **Dawny stypendysta Funduszu.**

sobota, 4 maja

Kosmiczna misja Gaia i poszukiwanie czarnych dziur w Galaktyce

dr hab. Łukasz Wyrzykowski, Obserwatorium Astronomiczne UW

— sala F 105

Dr hab. Łukasz Wyrzykowski pochodzi z Choszczna, po studiach astronomicznych na Uniwersytecie Warszawskim zdobywał doświadczenie w Izraelu, w USA i w Wielkiej Brytanii. Od 2000 członek polskiego zespołu OGLE, który odkrywa planety pozaziemskie i czarne dziury. W latach 2005-2012 pracował na Uniwersytecie w Cambridge i brał udział w przygotowaniach do misji Gaia. Obecnie pracuje i wykłada w Obserwatorium Astronomicznym UW. Zajmuje się zagadką ciemnej materii, poszukuje czarnych dziur w Drodze Mlecznej i w centrach innych galaktyk, jego ulubione zajęcie to wykrywanie i obserwacje zjawisk tymczasowych, takich jak supernowe i zjawiska mikrosoczewkowania grawitacyjnego. Interesuje się też zastosowaniami technik uczenia maszynowego i sztucznej inteligencji w astronomii. **Dawny stypendysta Funduszu.**

***Jak dotrzeć do partnera, nie wybrać siebie i zostawić żywotne potomstwo,
czyli o rodzicielskich dylematach roślin***

dr hab. Marcin Zych, Ogród Botaniczny UW

— sala E 103

Dr hab. Marcin Zych, dyrektor Ogródu Botanicznego UW, senior researcher w Uniwersytecie Witolda Wielkiego w Kownie (Litwa). Zainteresowania naukowe: biologia roślin, ekologia ewolucyjna, w szczególności ewolucja systemów reprodukcyjnych roślin oraz ekologiczne interakcje roślin i zwierząt. Studia na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego i w School of Biological Sciences, University of Wales, UK, doktorat i habilitacja (nauki biologiczne) na Wydziale Biologii UW. Autor ~50 oryginalnych i przeglądowych artykułów naukowych oraz ~80 doniesień naukowych. Kierownik lub wykonawca w ~10 polskich i zagranicznych grantach badawczych. Opiekun ~20 eksperymentalnych prac dyplomowych oraz czterech doktorskich. Członek International Commission on Plant-Pollinator Relationship; International Bee Research Association; Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego; Polskiego Towarzystwa Ogródów Botanicznych; Scandinavian Association of Pollination Ecologists. Popularyzator wiedzy przyrodniczej: stały współpracownik kilkunastu rozgłośni radiowych, autor licznych artykułów popularnonaukowych. Organizator i wykładowca na warsztatach edukacji środowiskowej dla nauczycieli i edukatorów w parkach narodowych i ogrodach botanicznych. Współautor nowoczesnego programu edukacyjnego w Ogrodzie Botanicznym UW, ogólnopolskiego programu informującego o Konwencji Waszyngtońskiej (CITES), programu ochrony zapylaczy w Puławach. Jest ekspertem Polskiego Komitetu IUCN, EU TWIX, szkoli polskich celników oraz policjantów w zagadnieniach CITES. Koordynator zespołu autorów Narodowej Strategii Ochrony Owadów Zapyłających.

Słowa klucze dyskursu publicznego

prof. Marek Łaziński, Instytut Języka Polskiego UW

— sala E 120

Dr hab. Marek Łaziński, prof. UW. Zajmuje się gramatyką polską w aspekcie porównawczym, pozajęzykową interpretacją kategorii gramatycznych, m.in. rodzaju rzeczownika i aspektu czasownika, leksykografią i językoznawstwem korpusowym, analizą kluczowości słów. Wykładał jako profesor gościnny na uniwersytetach niemieckich, uczestniczył w projektach i gratach naukowych, aktualnie prowadzi projekt "Rozwój polskiego systemu aspektowego w ostatnich 250 latach".

12.00-14.00 WARSZTATY

BLOK I 26-28 kwietnia

biologiczne:

lek. Marcin Morawski, Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby WUM

Transplantologia dla żółtodziobów - od immunologii po skalpel

Nie jest to mój pierwszy opis zajęć na warsztaty w Serocku, ale jego napisanie przysparza mi wiele kłopotów. Siedzę przykryty kocem, laptop spada mi z kolan, a karetka transportowa wiezie nas z prędkością 160 km/h do jednego z polskich miast (zapach koca też nie pomaga).

Równocześnie walczę z chęcią zaśnięcia (jest 3:45 rano) i przekopiowania zeszłorocznego opisu warsztatów.

O pozostałych wyzwaniach współczesnej transplantologii porozmawiamy na warsztatach...

Postaramy się także odpowiedzieć co najmniej na następujące pytania:

- 1) jak odróżniamy "swoje" od "nieswojego"?
- 2) jak oszukać układ odpornościowy?
- 3) czy człowiek bez żadnych objawów choroby może mieć przeszczepiony narząd?
- 4) czy narządy można hodować?

wymagania dla uczestników: Tym razem zachęcam do zapoznania się z podstawami immunologii (bardziej dociekliwi mogą użyć hasła: transplant immunology). Tradycyjnie proszę o wyrozumiałość w stosunku do mojego irytującego stylu bycia.

chemiczne:

Michał Magott, Wydział Chemii UJ

Czy elektrony śnią o mikrofalach w polu magnetycznym?

Niemal wszystkie interesujące z punktu widzenia chemików właściwości atomów są zdefiniowane przez ich elektrony walencyjne. Wydaje się więc, że poprzez zrozumienie w jaki sposób otoczenie chemiczne wpływa na te elektrony, a ściślej, dostępne im poziomy energetyczne, można przewidzieć właściwości cząsteczek. I tak jest w istocie – najpierw trzeba jednak wskazać tym elektronom kierunek, np. umieszczając je w polu magnetycznym. Wtedy wystarczy chwycić w dłonie odpowiednio zmodyfikowane krótkofalówki i za pomocą mikrofal „zapytać” elektrony, co sądzą o swoim otoczeniu.

Pierwszego dnia warsztaty przedyskutujemy, jak otoczenie chemiczne wpływa na poziomy energetyczne dostępne elektronom oraz omówimy podstawy spektroskopii elektronowego rezonansu paramagnetycznego (EPR). Drugiego dnia będziemy symulować widma EPR dla różnych cząsteczek, starając się odnaleźć parametry najlepiej opisujące zachowanie elektronów obserwowane eksperymentalnie. Ostatniego dnia warsztatów postaramy się powiązać otrzymane wyniki z właściwościami chemicznymi i fizycznymi cząsteczek oraz zastanowimy się, jakie jeszcze zastosowania może mieć spektroskopia EPR.

fizyczne:

dr inż. Michał Krupiński, Instytut Fizyki Jądrowej PAN

Łagodny wstęp do magnetyzmu

Zajęcia będą miały charakter teoretyczno-doświadczalny. W pierwszej części warsztatów matematycznie opiszemy pole magnetyczne i zbudujemy katalog pojęć pozwalający na charakteryzację własności magnetycznych materii. Aby nie utonąć w wyprowadzeniach i wzorach, zrobimy również kilka doświadczeń, w których wykorzystamy świeżo poznane zależności. W drugiej części zajęć naszym głównym celem będzie pomiar wartości momentu magnetycznego i podatności magnetycznej wybranych materiałów. Aby tego dokonać w warunkach serockiego laboratorium polowego, będziemy musieli wykazać się cierpliwością i uciec się do kilku trików doświadczalnych. Pozwoli nam to przekonać się, że prymitywne przyrządy, jeżeli tylko są używane sprytnie i z głową, mogą stać się podstawą całkiem zaawansowanych pomiarów.

historyczne:

Albert Kozik, Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych UW, Wydział Orientalistyczny UW

Uczcie się na przykładzie Lei Fenga. Sztuka w służbie propagandy komunistycznych Chin

W europejskiej historiografii wiele mówi się na temat związków sztuki z totalitarnymi reżimami. Najjaskrawszy przykład stanowi rzecz jasna produkcja artystyczna III Rzeszy i Związku Radzieckiego, choć dynamika świata sztuki była w tych krajach na ogół odmienna, nawet jeśli niejednokrotnie przedstawiała podobne tendencje. W trakcie zajęć przyjrzymy się innemu totalitarnemu państwu, Chinom pod rządami Mao Zedonga (w latach 1949-1976), w których sztuka pełniła niezwykle ważną funkcję; grała rolę pośrednika pomiędzy komunistyczną władzą i jej propagandą a społeczeństwem. Chiny były pod tym względem krajem szczególnym – lokalne tradycje artystyczne, różne od europejskich, spłotyły się z klasycyzującym socrealizmem, dla którego wzorem była sztuka Związku Radzieckiego. W podobny sposób, na płaszczyźnie ideowej, komunizm spojono z wielkim dziedzictwem chińskiej myśli filozoficzno-społecznej, tworząc interesujący – i przerażający z zachodniej perspektywy – zrab ideologii i praktyki politycznej Komunistycznej Partii Chin.

Aby zrozumieć udział sztuk wizualnych w chińskiej propagandzie, zastanowimy się nad profilem działalności artystycznej w czasach rządów Mao Zedonga, zobaczymy, jak funkcjonowała ona w różnych kontekstach społecznych i w różnych mediach, a także jak łączyła się z historią sztuki chińskiej i europejskiej. Zajęcia będą miały charakter warsztatowy – obejrzymy i zinterpretujemy dzieła architektoniczne, malarskie i fotograficzne, a następnie postaramy się połączyć je z tym, co wiemy (lub czego dowiemy się) o sytuacji społecznej i politycznej Chin w latach 1949-1976.

wymagania dla uczestników: lektura tekstu zamieszczonego w bazie wraz ze słowniczkiem pojęć.

literaturoznawcze:

dr Michał Mizera, Wydział „Artes Liberales” UW

Burza. Tragedia zemsty, komedia przebaczenia

Zajęcia będą miały charakter praktycznych ćwiczeń z analizy, close reading oraz interpretacji różnorodnego materiału artystycznego: dramatu, spektaklu teatralnego oraz filmu, a także innych utworów pozostających w intertekstualnym czy intersemiotycznym dialogu z wyjściowym tekstem. Źródłem i materiałem centralnym tych zajęć będzie "Burza" Williama Szekspira oraz rozliczne konteksty jej towarzyszące. Tekst ten zostanie poddany m. in. modelowej analizie strukturalnej (będziemy pracować także na tekście oryginalnym), translologicznej (Barańczak, Słomczyński, Ulrich, Kamiński), analizie obecności tradycji antycznej w tekście ("Metamorfozy" Owidiusza), wybrane sceny czytane będą metodą close reading, zostanie poruszony tytułowy temat tragedii zemsty i komedii przebaczenia. Analizie i interpretacji poddane zostaną m. in. wybrane fragmenty ekranizacji "Burzy" (w tym niezwykle film Petera Greenawaya Księgi Prospera), spektakle Laco Adamika, Giorgio Strehlera i Oskarasa Korsunovasa, a także fragment poematu Wystana Hugh Audena The Sea and the Mirror (Morze i zwierciadło dostępne w tłumaczeniu Stanisława Barańczaka) oraz spektakl Jerzego Grzegorzewskiego powstały na jego podstawie. Materiał przygotowany na zajęcia w zamierzeniu ma stać się modelem do indywidualnej pracy nad wybranymi przez uczestników problemami związanymi z literaturą.

wymagania dla uczestników: uprzednia lektura *Burzy* Williama Szekspira w dowolnym tłumaczeniu i – w miarę możliwości – w oryginale (można doczytać tekst do końca po pierwszych zajęciach).

informatyczne:

Grzegorz Uriasz i Artur Puzio, Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Matematyczno-Przyrodniczych UW

Smart Contracts czyli zdecentralizowane umowy na Kryptowalutach

Na zajęciach poznamy podstawy działania kryptowalut (Bitcoin i Ethereum) oraz będziemy uczyli się pisać i uruchamiać zdecentralizowane kontrakty na sieci testowej Ethereum (Ropsten). Smart Contract jest specjalnym kontem na Ethereum, różniącym się od standardowego konta tym że jest zarządzany przez program komputerowy a nie poprzez człowieka. Owy program jest wykonywany przez wszystkich górników w sieci i można prowadzić z nim interakcję poprzez wysyłanie do niego komunikatów (wraz z opcjonalną opłatą), owy program może dowolnie zarządzać posiadaną kryptowalutą a nawet prowadzić interakcje z innymi kontraktami w sieci. Na warsztatach kontrakty będą pisane w języku Solidity (zakładamy że nigdy wcześniej nie miałeś z nim styczności), będzie dużo pracy własnej oraz będziemy pisali bardzo ciekawe projekty takie jak zdecentralizowaną grę w kółko i krzyżyk czy naszą własną kryptowalutę!

wymagania dla uczestników: Dobrze przynieść własny komputer (dowolny system operacyjny), aczkolwiek nie jest on konieczny. Mile widziana umiejętność programowania, aczkolwiek zachęcamy do przyścia osób których znajomość programowania jest minimalna.

interdyscyplinarne:

Adam Klupś, Diecezja Gloucester, Kościół Anglikański oraz Instytut Józefa Piłsudskiego w Londynie

Czym są zabytki i dlaczego o nie dbamy? Teoria i praktyka ochrony i konserwacji zabytków

Jesteśmy otoczeni zabytkami i dobrami kultury. Obcujemy z nimi na co dzień. Żyjemy, uczymy się, pracujemy i spędzamy wakacje w miejscach ukształtowanych przez naszych przodków i w budynkach które zbudowali, a nasze muzea i galerie przechowują niezliczone przedmioty o walorach nie tylko artystycznych, które z różnych względów znalazły się pod specjalną ochroną konserwatorską. Chociaż wartość i symbolika niektórych z nich, jak Dama z Gronostajem, Osada Biskupin czy Zamek Wawelski, jest powszechnie uznana, to warto zastanowić się jakie funkcje w naszym życiu spełniają krajobrazy, budynki i przedmioty zabytkowe, których walory są być może mniej oczywiste.

Decyzje o tym co warte jest ochrony są czasami skomplikowane, a dbanie o zabytki w praktyce wymagające i kierowane szeregiem zasad, które wykształcone zostały dopiero stosunkowo niedawno. Pojęcie obiektu zabytkowego lub takiego który zasługuje na ochronę i profesjonalną opiekę nieustannie ewoluuje a definicje i terminologia odnoszące się do działań i myśli konserwatorskiej nie zawsze są spójne. Różnice w podejściu do konserwacji zabytków są nieustannym tematem sporów i to nie tylko pomiędzy konserwatorami i historykami.

W czasie warsztatów zastanowimy się czym są zabytki i dobra kultury. Poznamy również główne nurty i zasady współczesnej konserwacji zabytków, oraz źródła problemów z ich

interpretacją. Zdobyta w ten sposób wiedzę i nasze przemyślenia skonfrontujemy z zagadnieniami natury praktycznej.

wymagania dla uczestników: W ramach przygotowania do zajęć proszę przygotować dwa zdjęcia zabytków/dóbr kultury w formie elektronicznej, które użyjemy w czasie naszej dyskusji; najlepiej takich które uczestnicy mogą znaleźć w swojej miejscowości. Proszę zastanowić się dlaczego wybrane przez Was obiekty lub przedmioty zasługują na miano zabytku/dobra kultury i ochronę konserwatorską.

matematyczne 1:

dr Marcin Kulczycki, Uniwersytet Jagielloński

Paradoksy probabilistyczne

Przyjrzymy się mniej i bardziej znanym paradoksom związanym z rachunkiem prawdopodobieństwa (paradoks Bertranda, śpiącej królowej, dnia sądu, hipoteza symulacji, zamiana kopert i podobne).

wymagania dla uczestników: mile widziany poprzedni kontakt z rachunkiem prawdopodobieństwa, ale używane przez nas pojęcia nie będą wykraczać poza elementarne.

matematyczne 2:

prof. Krzysztof Oleszkiewicz, Instytut Matematyki UW

Gry losowe

Omówione zostaną sposoby modelowania gier losowych i związane z nimi zagadnienia matematyczne. Zastanowimy się nad tym, jak można definiować optymalną strategię, a także spróbujemy ją wyznaczyć w pewnych sytuacjach. Przedyskutujemy też związki niektórych gier losowych z poważniejszymi zagadnieniami matematyki stosowanej.

wymagania dla uczestników: znajomość elementów teorii prawdopodobieństwa, ale nie jest to konieczne.

BLOK II 29 kwietnia-1 maja

biologiczne 1:

Szymon Baluszek, Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN

Sekwencjonowanie nowej generacji w nowotworach, podejście bioinformatyczne

W ostatnich latach, diagnostykę i leczenie nowotworów zrewolucjonizowało sekwencjonowanie nowej generacji (Next Generation Sequencing, NGS). Poza oszacowaniem ekspresji genów, dane wygenerowane w ten sposób można wykorzystać na wiele różnych sposobów, np. określić zawartość procentową poszczególnych typów komórek w próbce, prawdopodobieństwo odpowiedzi na leki czy stwierdzić obecność alternatywnego splicingu. Metody te nie są oczywiście ograniczone do onkologii. Badanie ekspresji genów wykorzystuje się w badaniach w zakresie medycyny, zdrowia publicznego, farmakologii, mikrobiologii, biologii ewolucyjnej czy ekologii.

Dla kogo są warsztaty? Dla osób, które planują pracować kiedyś w laboratorium medycznym, biologicznym, farmakologicznym lub biotechnologicznym, rozważają karierę

w bioinformatyce albo chciałyby poznać możliwości samodzielnej pracy z wykorzystaniem publicznych baz danych, takich jak TCGA, ENCODE czy GEO.

wymagania dla uczestników: Podstawowa wiedza o biologii komórki (transkrypcja, translacja, typy RNA), podstawowe pojęcia statystyczne (średnia, mediana, odchylenie standardowe). Jeżeli będzie taka potrzeba, to powtórzmy je na początku zajęć.

biologiczne 2:

Agata Paruch, Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologii UMB i **Kacper Kwiliński**, Wydział Lekarsko-Stomatologiczny PUM

Warsztaty z szycia chirurgicznego

Podczas warsztatów nauczymy się prawidłowo przygotować do zabiegu, poznamy podstawowy sprzęt chirurgiczny i stomatologiczny oraz niektóre metody szycia, m. in. szew węzełkowy, śródskórny. Założymy szwy skórne i wewnątrztkankowe na preparatach odzwierzęcych. Będziemy również omawiać jak przygotować pacjenta do zabiegu stomatologicznego, jakie są zastosowania koferdamu, a następnie trenować zakładanie koferdamu na modelu. Zapoznamy się również z budową stawu skroniowo-żuchwowego, z jego wyjątkowością w organizmie ludzkim oraz z tym jak wygląda palpacyjne badanie tego stawu. Zarysujemy obrazy morfologiczne niektórych wrodzonych wad serca u dzieci. Po czym będziemy mieli szansę dokonać diagnostyki tych wad na preparatach świńskich oraz dokonać ich korekty z wykorzystaniem dostępnych materiałów i poznanych technik w czasie warsztatów.

wymagania dla uczestników: niewrażliwość na widok mięsa zwierzęcego i igieł oraz zainteresowanie tematem

chemiczne:

dr Wojciech Augustyniak, C4X Discovery

Wyznaczanie struktury białka za pomocą spektroskopii NMR

Wielowymiarowe techniki magnetycznego rezonansu jądrowego (NMR) umożliwiły badania różnorodnych korelacji biopolimerów. Powszechnie dostępne eksperymenty umożliwiają przypisanie przesunięć chemicznych niemal wszystkich aktywnych magnetycznie atomów w białkach. Widma jądrowego efektu Overhausera (NOESY) w połączeniu z przypisanymi przesunięciami chemicznymi umożliwiają identyfikację bliskich przestrzennie atomów i w rezultacie wyznaczenie struktury małych i średnich białek w roztworze. Podczas naszych zajęć będziemy wyznaczać strukturę przestrzenną ludzkiej ubikwityny.

Pierwszego dnia zajęć omówimy budowę łańcucha polipeptydowego. Wyznamy strukturę drugorzędową (tzn. zidentyfikujemy fragmenty helikalne i kartkowe w łańcuchu peptydowym) ubikwityny za pomocą przesunięć chemicznych.

Drugi dzień to analiza trójwymiarowych widm NOESY i identyfikacja przestrzennie bliskie pary atomów w strukturze białka. Będziemy używać programu CARI do oglądania widm 3D.

Ostatniego dnia zajęć zbudujemy model ubikwityny z użyciem zgromadzonych informacji. Równolegle wyznaczymy naszą strukturę obliczeniowo za pomocą programu CYANA.

wymagania dla uczestników: 1) Przypomnij sobie budowę aminokwasów i peptydów

- 2) Dowiedz się jak wyglądają helikalne i kartkowe struktury drugorzędowe białek. Jakie oddziaływania stabilizują te struktury?
- 3) Zorientuj się jak wyglądają wielowymiarowe widma NMR – na czym polega ich wielowymiarowość?

fizyczne:

Zofia Kaczmarek i Jakub Morawski, Uniwersytet Warszawski

Jak naprawdę wygląda badanie planet pozasłonecznych?

Głównym celem warsztatów są ćwiczenia z analizy danych pod kątem różnych metod odkrywania planet pozasłonecznych, ze szczególnym uwzględnieniem soczewkowania grawitacyjnego oraz prędkości radialnych. Po krótkim wprowadzeniu teoretycznym uczestnicy będą mieli możliwość samodzielnej pracy z danymi i przekonania się na własne oczy, jak różnorodne i nieoczywiste mogą być sygnały pochodzące od układów planetarnych.

historyczne:

Jan Jerzy Sowa, Wydział Prawa i Administracji UW

„Człek dobry pod Słońcem żyjący śmierci podlega i do tego najpewniejszego wszyscy ciągniemy terminu”: Wczesnonowożytny testament szlachecki jako źródło historyczne

W ciągu ostatnich kilku dekad można zaobserwować zdecydowany wzrost zainteresowania historyków badających dzieje polsko-litewskiej Rzeczypospolitej wczesnonowożytnymi testamentami. Efektem badań są bardzo liczne edycje źródłowe, czy to w postaci artykułów zawierających pojedyncze testamenty, czy też obszernych tomów zawierających kilkaset tego typu dokumentów. Można zaryzykować stwierdzenie, że świadectwa ostatniej woli stały jednym z bardziej dostępnych dla szerszej grupy czytelników typem źródeł dotyczącym społeczeństwa Korony i Litwy XVI–XVIII w.

Nic dziwnego. Testamenty są bowiem bardzo wdzięcznym źródłem historycznym. Mimo iż spisywane na wypadek śmierci, uważnie przeczytane potrafią ujawnić zaskakująco dużo informacji o życiu swoich autorów i ich rodzin. Co to znaczy „uważnie przeczytane”? To znaczy poddane drobiazgowej analizie świadomej kontekstu prawnego, społecznego, gospodarczego, religijnego, jak i uwzględniającej ówczesną mentalność i praktyki piśmiennicze. Na tegorocznych zajęciach będziemy wspólnie starali się udoskonalić umiejętność prowadzenia tego typu badań.

Na początek przyjrzymy się uwarunkowaniom prawnym dotyczącym spisywania testamentu stanowiącym instytucjonalną ramę dla powstawania takich dokumentów. Następnie przeanalizujemy kilka wydanych drukiem testamentów szlacheckich z końca XVII w. Wreszcie przystąpimy do pracy z testamentem w postaci rękopiśmiennej i samodzielnie postaramy się przygotować edycję źródłową testamentu Jana Aleksandra Wronowskiego, chorążego żydaczowskiego z 1696 r.

wymagania dla uczestników: Przeczytać:

- 1) artykuł wraz załączonymi tekstami źródłowymi: J.J. Sowa, „Dysponuję krwawą pracą moją”: Testamenty oficerów wojska koronnego z ksiąg grodzkich lwowskich z lat 80. XVII wieku, „Biblioteka Epoki Nowożytnej”, nr 5 (II/2016), s. 583–606 (w załączniku);
- 2) fragment osiemnastowiecznego podręcznika: T. Ostrowski, Prawo cywilne albo szczególne narodu polskiego, Warszawa 1784, cz. II, tytuł IX: O testamentach, s. 149–159, (dostępny pod

adresem: <http://pbc.biaman.pl/dlibra/docmetadata?id=64&from=publication>, UWAGA: chodzi o strony zeskanowanej książki, a nie strony pliku – w przypadku tego pliku to strony 154–164)

3) testamenty: Konstancji z Denhoffów Bąkowskiej i Teresy Elżbiety z Konopackich Branickiej (Testamenty szlachty Prus Królewskich z XVII wieku, wyd. J. Kowalkowski i W. Nowosad, Warszawa 2013, s. 324–328, 333–336 – w załączniku), ks. Jana Walentego Zgłobickiego, Anny z Roźniatowskich Płoskiej i Stefana Medyrńskiego (Testamenty szlacheckie z ksiąg grodzkich i ziemskich ziemi halickiej z XVII wieku, wyd. P. Klint, K. Rzemieniecki, J. Węglorz, Wrocław 2018, s. 478–480, 482–485, 490–491 – w załączniku);

4) biogram Jana Aleksandra Wronowskiego (M. Wagner, Słownik biograficzny oficerów polskich drugiej połowy XVII wieku, t. I, Oświęcim 2013, s. 298-299 – w załączniku).

Chętni i odważni mogą także zajrzeć do testamentu, którego edycję będziemy przygotowywać na zajęciach

(http://bazy.oss.wroc.pl/kzc/pobpdf.php?fond_5_d_1/rl_f5_d_1_rkps_261.pdf – s. 139–146 w rękopisie, skany nr 145–152).

literaturoznawcze:

prof. Barbara Bibik, Katedra Filologii Klasycznej UMK

„Cóż zdziała to serce wyniosłe, ta nieokietznana dusza, zgryziona nieszczęściem?”

Zakochana bez pamięci dziewczyna, gotowa do poświęceń wierna żona, kochająca i czuła matka, oddana synowa czy może szalona, wyrachowana, mściwa kobieta, dzieciobójczyni, okrutna macocha, czarownica? Symbol kobiecości czy może jej zaprzeczenie? W tym roku proponuję spotkanie z jedną z najlepiej znanych, ale i najbardziej kontrowersyjnych bohaterek starożytności – z Medeą. Czytając i analizując wybrane fragmenty tragedii Eurypidesa, najmłodszego z wielkiej trójcy greckich dramatopisarzy, spróbujemy odpowiedzieć na pytanie, o czym jest tragedia Eurypidesa. Spróbujemy też zmienić perspektywę i znaleźć możliwe rekontekstualizacje dla tej historii we współczesności.

wymagania dla uczestników: Proszę przypomnieć sobie mit o Argonautach (z dowolnej mitologii)

informatyczne:

Mateusz Sieniawski, Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki UW

Sztuczna inteligencja

<https://bit.ly/2DGtdtA> ← wejdź pod ten link.

Na zajęciach będziemy pisać boty do tej gry. Będą one miały charakter konkursu, przez większość warsztatów będziecie pracować nad swoimi botami, które będą rywalizowały z botami innych uczestników. Od czasu do czasu będzie przerwa na krótką opowiadkę dotyczącą m.in. logiki rozmytej, automatów skończonych, algorytmów stadnych, sieci neuronowych, uczenia bez nadzoru (ang. unsupervised learning).

wymagania dla uczestników: Umiejętność programowania w dowolnym języku programowania. Dobrze przynieść swój komputer, aczkolwiek nie jest to konieczne.

interdyscyplinarne:

Szymon Pitek, Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon

Czy da się zmienić rzeczywistość, czyli jak skutecznie wpływać na swoje otoczenie

Celem warsztatów jest przepracowanie z uczestnikami narzędzi umożliwiających skutecznie wprowadzanie zmiany w swoim otoczeniu. Omówimy warunki brzegowa zmiany (obszary zainteresowania i wpływu), stan przed i po jej wprowadzeniu, czynniki wpływające na powodzenie zmiany oraz narzędzia pozwalające zwiększyć szanse powodzenia. Docelowo każdy z uczestników będzie przygotowany by bezpośrednio wpłynąć na swoją najbliższą rzeczywistość.

wymagania dla uczestników: Znajomość pracy w oparciu o metodę projektu

matematyczne 1:

Jan Szejko, Samsung

Kto powie największą liczbę?

Definiowanie i konstruowanie jak największych liczb naturalnych samo w sobie nie brzmi bardzo poważnie, ale jeśli się do tego podejrze na serio, okazuje się, że do definiowania naprawdę dużych (skończonych) liczb trzeba sięgnąć poza nieskończoność do liczb porządkowych, ułatwić może też sięgnięcie do teorii leżących u podstaw informatyki, jak rachunek lambda czy maszyny Turinga.

wymagania dla uczestników: Podstawy teorii mnogości.

matematyczne 2:

dr Marcin Kotowski i dr Michał Kotowski, Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki UW

Problem odległości Erdősa

Wyobraźmy sobie N rozmieszczonych na mapie miast. Czy jest możliwe, żeby wszystkie odległości między miastami były parami równe? A jeśli nie, to ile co najmniej musi być parami różnych odległości?

To elementarne i pozornie proste pytanie postawił słynny matematyk Paul Erdős w 1946 roku. Na pełną odpowiedź przyszło jednak poczekać aż do... 2015 roku. W trakcie warsztatów przyjrzymy się narzędziom, za pomocą których można analizować ten i podobne problemy z tzw. geometrii kombinatorycznej. Będzie okazja poznać zarówno elementarne metody kombinatoryczne, jak i bardziej subtelne narzędzia z teorii grafów, geometrii incydencji (twierdzenie Szemeriediego-Trottera) czy teorii ciał skończonych.

Zapraszamy wszystkie osoby zainteresowane kombinatoryką i przyległościami!

BLOK III 2-4 maja

biologiczne 1:

Karolina Prochowska, Wydział Leśny UR w Krakowie

Ornitolog rusza w teren – czyli wstęp do badań

W Polsce w ostatnich latach maleje populacja przepiórki, a rośnie bażanta – skąd jednak to wiadomo? Jak ornitolodzy badają liczebność ptaków, jakie czynniki muszą wziąć pod uwagę? Na zajęciach omówimy różne stosowane w tym celu metody, a także... ruszymy w teren! Postaramy się zbadać kilka wybranych gatunków, zastanowimy się nad doborem najlepszej

metody dla danej powierzchni (czyli w naszym przypadku – terenu wokół ośrodka w Serocku), a przy okazji odkryjemy, jak duże bogactwo awifauny może się kryć tuż obok nas.

biologiczne 2:

prof. dr hab. Daniel Wójcik, Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN

Wprowadzenie do neurobiologii obliczeniowej

Na warsztatach będziemy budowali i badali proste modele różnych aspektów modelowania układu nerwowego. Domyślne narzędzie: symulator NEURON, ale pokażę też inne narzędzia i opcje.

wymagania dla uczestników: Zainteresowanie modelowaniem układu nerwowego.

chemiczne:

dr Karolina Pułka-Ziach i dr Krzysztof Ziach, Wydział Chemii UW

Chemia organiczna w kolbie i na papierze

Zajęcia rozpoczniemy od syntezy kwasu acetylosalicylowego w różnych warunkach. Następnie, metodą chromatografii cienkowarstwowej, określimy jakość (czystość) otrzymanych produktów. Na koniec, rozpatrując mechanizm estryfikacji z wykorzystaniem bezwodnika kwasowego, odpowiemy na pytanie które warunki są najlepsze i dlaczego. Ostatnie zajęcia poświęcimy chemii organicznej na papierze i postaramy się wyjaśnić przebieg kilku reakcji chemicznych, rysując ich mechanizmy.

wymagania dla uczestników: Znajomość przepisów BHP obowiązujących w laboratorium chemii organicznej; metody otrzymywania estrów; podstawy chromatografii (co to jest chromatografia, jakie są rodzaje, podstawowe pojęcia: eluent, płytka, kapilara, komora chromatograficzna itp.); pojęcia takie jak: nukleofil, elektrofil, substytucja, eliminacja, addycja, kondensacja itp., itd. **Liczba miejsc na zajęciach ograniczona do 9 osób.**

fizyczne:

Oskar Grocholski, Wydział Fizyki UW

Entropia i fizyka statystyczna

"Ludwig Boltzmann, who spent much of his life studying statistical mechanics, died in 1906 by his own hand. Paul Ehrenfest, carrying on the work, died similarly in 1933. Now it is our turn to study statistical mechanics." - David Goodstein

Fizyka statystyczna jest ciekawa zwłaszcza dlatego, że można ją uprawiać na właściwie dowolnym układzie fizycznym. Żeby się z nią zapoznać zdefiniujemy najpierw czym jest entropia i jakie powinna mieć własności. Później postaramy się zrozumieć, skąd bierze się definicja entropii wg Boltzmann'a i wyciągniemy z tego wiele interesujących wniosków. Wszystko to posłuży nam do termodynamicznego opisu paru przykładowych układów, m.in. magnetyka, kryształu oraz gazu fotonów.

wymagania dla uczestników: Będziemy parę razy różniczkować funkcję logarytm, więc trzeba ogarniać podstawy rachunku różniczkowego. W jednym miejscu użyjemy rozwinięcia w szereg Taylora (tylko pierwszy wyraz).

historyczne:

dr hab. Igor Kraszewski, Instytut Historii UAM

O czym jest Odprawa posłów greckich? Pytają historycy

Teksty literackie na ogół nie kojarzą się z warsztatem historyka i mamy osobne dyscypliny, które się nimi zajmują. Jednak niekiedy widzimy, że również historycy sięgają po poezję czy

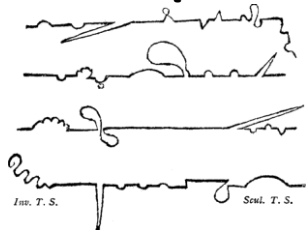
dramat – i wydobywają z nich całkiem ciekawe kawałki historii. Zazwyczaj dzieje się tak, kiedy brakuje innych, bardziej typowych źródeł – pamiętników czy kronik. Dlaczego jednak przeszukiwać teksty literackie tylko z braku innych źródeł, czyżby jedne były lepsze, a drugie gorsze? Czy literatura to tylko namiastka źródła historycznego? Oczywiście nie. Wszystko zależy, jakie pytania stawiamy źródłom. Na niektóre literatura piękna odpowie celniej i pełniej niż dokument albo ustawa. Spróbujemy kilka takich pytań postawić wspomniałemu, unikalnemu dramatowi Jana Kochanowskiego. Zobaczymy przy tym, jak radzić sobie z może najtrudniejszym pytaniem, jakie postawić można tekstowi: „o czym to jest?”.

wymagania dla uczestników: Przeczytać *Odprawę posłów greckich*, najlepiej w opracowaniu Biblioteki Narodowej.

literaturoznawcze:

dr Paweł Schreiber, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Pokręcone historie

Powyższe kulfoniki pochodzą z powieści Laurence’a Sterne’a *Życie i myśli JW Pana Tristrama Shandy’ego* i ukazują przebieg narracji w kolejnych tomach. Narrator zarzeka się, że zaraz się poprawi i w następnym tomie opowieść będzie przebiegała w linii prostej (pod spodem dopisuje, że aby ją narysować, specjalnie pożyczył linijkę). Oczywiście, ze swojej obietnicy się nie wywiązuje, bo o wiele ciekawiej jest opowiadać właśnie tak – co chwila zbaczając z wyznaczonej ścieżki, robiąc skoki w przód i w tył, układając linię narracji w najdziwniejsze figury. W trakcie naszych zajęć przyjrzymy się przykładom właśnie takich opowieści, od *Tristrama Shandy’ego* i *Rękopisu znalezionego w Saragossie* Jana Potockiego, po najciekawsze formy literatury elektronicznej.

informatyczne:

Krzysztof Zając, RDLabs

Uczenie maszynowe: podstawy

Na warsztatach zajmiemy się uczeniem maszynowym. Poznacie algorytmy, które potrafią uczyć się na danych i wyciągać z nich wnioski - będą to na przykład takie techniki, jak algorytm najbliższych sąsiadów czy drzewa decyzyjne. Dowiecie się również, co jest potrzebne, żeby korzystać z uczenia maszynowego, a także jak mierzyć, czy algorytm, który wybraliście, działa dobrze. Większa część warsztatów będzie przeznaczona na rozwiązywanie rzeczywistych problemów - będziecie mieli na przykład możliwość napisania filtra antyspamowego czy programu, który rozpoznaje cyfry pisane ręcznie.

wymagania dla uczestników: Umiejętność programowania w dowolnym języku.

interdyscyplinarne:

Ewa Zakrzewska, Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych UW

Mikrokosmosy osobliwości, leksykony natury. Muzea we wczesnej epoce nowożytnej

Na zajęciach przyjrzymy się fenomenowi wczesnych muzeów – tzw. gabinetów osobliwości, których sieć pokrywała Europę od XVI do XVIII wieku. Wczesnonowożytne kolekcje skupiają jak w soczewce zainteresowania ówczesnych Europejczyków: w gabinetach gromadzono przedmioty tak różne jak eksponaty zwierzęce, roślinne i mineralogiczne, preparaty anatomiczne, starożytności, numizmaty, inskrypcje, rzemiosło artystyczne, posągi i grafiki, narzędzia pracy naukowej. Właściciele zbiorów, od władców i arystokracji, przez uczonych i podróżników, po przedsiębiorców i mieszczan, porządkowali je zarówno według artystycznych konceptów, podkreślając ich dziwność i niezwykłość oraz wartość estetyczną, jak i stosując kryteria klasyfikacji naukowej. Można zaryzykować stwierdzenie, że ta ostatnia miała szansę rozwinąć się właśnie dzięki gabinetom, funkcjonującym często jak proto-laboratoria - bazy współpracy nowożytnej republiki uczonych. Analizując fragmenty katalogów, traktatów, źródła ikonograficzne, spróbujemy odpowiedzieć na pytania, co ceniono w kolekcjach, co było osobliwe z punktu widzenia XVII- i XVIII-wiecznych Europejczyków, jak próbowano systematyzować dostępne dane, co stanowiło o wartości estetycznej eksponatów. Przyjrzymy się społecznemu tłu funkcjonowania gabinetów – aspektom mecenatu władzy, komunikacji akademii i niezależnych badaczy, powstawaniu pierwszych muzeów dostępnych szerokiej publiczności. Zastanowimy się również - zestawiając kolekcje z równoległe rozwijającą się instytucją encyklopedii – czy te konstytutywne dla nowożytnej nauki projekty wyrastają ze wspólnych założeń poznawczych.

matematyczne 1:

prof. Piotr Przytycki i prof. Marcin Sabok, McGill University

O kolorowaniu kostek

Jak dobrze wiadomo, w standardowej grze w kółko i krzyżyk możliwy jest remis. Okazuje się, że gdyby plansza była wyżej wymiarowa, to remis byłby niemożliwy. Wynika to z klasycznego twierdzenia Halesa-Jewetta w teorii Ramseya. Celem niniejszych zajęć będzie omówienie tego twierdzenia oraz kilku jego konsekwencji. Wśród zastosowań twierdzenia Halesa-Jewetta omówimy na przykład twierdzenie van der Waerdena o postępach arytmetycznych.

wymagania dla uczestników: wstępne zapoznanie się z twierdzeniem Ramseya, np. z książki: V. Bryant, "Aspekty kombinatoryki" (rozdział 16).

matematyczne 2:

Anna Łeń, Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Matematyczno-Przyrodniczych UW

Łukasz Bożyk, Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki UW

Wprowadzenie do teorii grafów

Celem zajęć jest wprowadzenie od samego początku pojęć, intuicji i technik związanych z teorią grafów poprzez rozwiązywanie coraz trudniejszych zadań. Będziemy zajmować się zarówno klasycznymi zagadnieniami (lemat o uściskach dłoni, kolorowanie map, problem mostów królewieckich), jak i zadaniami o charakterze olimpijskim. W zależności od poziomu

i oczekiwań uczestników materiał może zostać rozszerzony o tematy teoretyczne związane np. z twierdzeniem Halla, sieciami przepływowymi, grafami losowymi.

wymagania dla uczestników: Chęć i gotowość rozwiązywania zadań z kombinatoryki o zróżnicowanym stopniu trudności.

17.00-18.30 ZAJĘCIA OGÓLNOROZWOJOWE

Codziennie będziecie mieli 6 (lub więcej) zajęć do wyboru. Roboczo pogrupowaliśmy je w cykle: **Myślarnia** – to zajęcia, podczas których będziemy z Wami przede wszystkim rozmawiać, a co za tym (a raczej przed tym) idzie - myśleć. Prowadzący zaproponowali bardzo różnorodne tematy, wśród których na pewno znajdziecie coś ciekawego. **Sztuka** – to cykl, w którym chcemy przede wszystkim pokazać Wam różne obszary sztuki: architekturę, film, malarstwo, muzykę a nawet kaligrafię. **Wieża Babel** – da Wam szansę zapoznania się (bardzo wstępnego) z językami, które znacie tylko ze słyszenia albo takimi, których nie znacie wcale. **Sztuka pracy naukowej** – w tym cyklu chcemy pokazać Wam różne aspekty warsztatu naukowca i dać pojęcia o umiejętnościach przydatnych do pracy w dowolnej dziedzinie, a także umożliwiających sprawne korzystanie z dobrodziejstw nauki. **Natura** – to cykl, w którym chcemy zwrócić Waszą uwagę na przeciwieństwo sztuki czyli to, co wokół nas i w nas samych ma podłoże naturalne. Chcemy Wam dać narzędzia do lepszego odczytywania znaczeń tego naturalnego świata. I wreszcie cykl **Zabawy przyjemne i pożyteczne** – w którym chcemy się z Wami podzielić naszymi pasjami, które służą nam na co dzień do zabawy, ale jednocześnie pozwalają z trochę innej strony spojrzeć na świat.

piątek, 26 kwietnia

Sztuka: *Projekcja filmu „Ghost Story” reż. Davida Lowery (na zajęcia Jeremiego Dobrzańskiego następnego dnia)*

Wieża Babel: prof. Barbara Bibik, *Język starogrecki*

Sztuka pracy naukowej: Tomasz Piątek i Anna Skrzypek (Centrum Nauki Kopernik), *Zaprojektuj spacer po przyszłości* – wspólna praca nad projektem nowej wystawy w CNK poświęconej przyszłości.

Sztuka pracy naukowej 2: Mateusz Sieniawski i Grzegorz Uriasz, *Python od zera*

Natura: lek. Marcin Morawski, *Zaawansowane techniki operacyjne dla humanistów - demitologizacja chirurgii*

Zabawy przyjemne i pożyteczne: dr Marcin Kulczycki, *Go – starożytna logiczna gra planszowa z Dalekiego Wschodu*

sobota, 27 kwietnia

Myślarnia: Anna Dymarczyk, *Demitologizacja w literaturze fantasy – od baśni do antybaśni*

Sztuka: Jeremi Dobrzański, *Pięć minut z ciastkiem, półtorej godziny z kinem współczesnym. Poetyka filmu słow*

Sztuka 2: prof. Alina Mądry, *Notacja muzyczna - szyfr dla wtajemniczonych? Wędrowka przez wieki*

Wieża Babel: Maciej Zgondek, *Język esperanto*

Sztuka pracy naukowej: dr hab. Michał Pilipczuk, *Jak przygotować dobrą prezentację?*

Natura: Aleksandra Sokołowska, *Spacer botaniczny*

Zabawy przyjemne i pożyteczne: Mateusz Sieniawski, *Szachy dla początkujących*

niedziela, 28 kwietnia

Myślarnia: Jacek Graliński, *Planowanie i realizacja projektów, tworzenie i zarządzanie budżetem*

Sztuka: Grzegorz Barasiński, *Kaligrafia*

Sztuka 2: prof. Alina Mądry, *Cudowne dzieci w świecie muzyki*

Wieża Babel: Albert Kozik, *Język chiński*

Sztuka pracy naukowej: Mateusz Sieniawski i Grzegorz Uriasz, *Python od zera*

Natura: Aleksandra Sokołowska, *Spacer dendrologiczny*

Zabawy przyjemne i pożyteczne: Anna Dymarczyk i dr inż. Michał Krupiński, *Z pieśnią na ustach, czyli śpiewać naprawdę każdy może*

poniedziałek, 29 kwietnia

Myślarnia: ks. dr Stanisław Adamiak, *„Nie jest dobrze”. Chrześcijański pesymizm*

Sztuka: Grzegorz Barasiński, *Kaligrafia*

Wieża Babel: Marta Szada, *Język etruski*

Sztuka pracy naukowej: Tomasz Piątek i Anna Skrzypek (Centrum Nauki Kopernik), *Zaprojektuj spacer po przyszłości - wspólna praca nad projektem nowej wystawy w CNK poświęconej przyszłości.*

Natura: Zofia Kaczmarek i Jakub Morawski, *Solarygrafia*

Zabawy przyjemne i pożyteczne: Michał Gumieła, *Zabawy klockami*

wtorek, 30 kwietnia

Myślarnia: Anna Dymarczyk, *3 maja i Żydzi – konstytucja nie dla wszystkich*

Sztuka: Grzegorz Barasiński, *Kaligrafia*

Wieża Babel: prof. Barbara Bibik, *Język łaciński*

Sztuka pracy naukowej: Paulina Książek, *Z warsztatu redaktora*

Natura: Ewa Gruz, *Psychologia ewolucyjna*

Zabawy przyjemne i pożyteczne: Michał Gumieła, *Zabawy klockami*

środa, 1 maja

Myślarnia: ks. dr Stanisław Adamiak, *„Jest dobrze”. Chrześcijański optymizm*

Sztuka: Paulina Książek, *Gdy obraz zaczął mówić – o dźwięku w kinie*

Wieża Babel: Jan Szejko, *Język sztuczny toki pona*

Sztuka pracy naukowej: dr inż. Michał Krupiński, *Jak treściwie streszczać?*

Natura: Ewa Gruz, *Genetyczne uwarunkowania zjawisk psychicznych*

Zabawy przyjemne i pożyteczne: Marta Szada, *Wyszywanie*

czwartek, 2 maja

Myślarnia: Alicja Derych, *Gry przestrzeni – wprowadzenie do geopoetyki*

Sztuka: Paulina Książek, *Czy matematyk może stworzyć utwór? Warsztaty kompozytorskie dla nie-muzyków*

Wieża Babel: dr Szymon Gruda, *Język nahuatl (aztecki)*

Sztuka pracy naukowej: Aleksandra Wojakiewicz, *Prawo patentowe*

Natura: Karolina Prochowska, *Spacer ornitologiczny*

Zabawy przyjemne i pożyteczne: dr Paweł Schreiber, *Jak przestrzeń pomaga (i przeszkadza) grom wideo w opowiadaniu historii*

piątek, 3 maja

Myślarnia: Alicja Derych, *Bohaterowie wobec obojętności. Świadkowie... Tadeusza Różewicza*

Sztuka: Paulina Książek, *Gdy obraz zaczął mówić – o dźwięku w kinie*

Wieża Babel: dr Karolina Ćwiek-Rogalska, *Język czeski*

Sztuka pracy naukowej: Aleksandra Wojakiewicz, *Prawo patentowe*

Natura: Karolina Prochowska, *Spacer ornitologiczny*

Zabawy przyjemne i pożyteczne: Michał Gumiela, *Zabawy klockami*

sobota, 4 maja

Sztuka: Albert Kozik, *Pożar Notre-Dame. W jaki sposób i jak często płoną gotyckie katedry?*

Wieża Babel: Tymoteusz Król, *Wilamowianie i ich język*

Sztuka pracy naukowej: dr inż. Michał Krupiński, *Jak nie dać się zwieść – o trikach w popularyzacji nauki*

Sztuka pracy naukowej 2: Mateusz Sieniawski i Krzysztof Zająć, *Pułapki statystyczne*

Natura: dr n. med. Rafał Machowicz, *Rozpoznawanie drzew z dużej odległości. Spacer przyrodniczy*

Zabawy przyjemne i pożyteczne: Michał Gumiela, *Zabawy klockami*

19.30-21.00 SPOTKANIA WIECZORNE

piątek, 26 kwietnia

projekcja filmu *Eter*, reż. Krzysztof Zanussi

sobota, 27 kwietnia

prof. Jan Madey – profesor zwyczajny w Instytucie Informatyki Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki. Od początku swej kariery zawodowej związany z Uniwersytetem Warszawskim, ale spędził też blisko 10 lat w czołowych uczelniach Ameryki Północnej i Europy Zachodniej. Autor i współautor pierwszych w Polsce podręczników poświęconych językom programowania Algol 60 i Pascal oraz ponad 100 publikacji. W UW był wieloletnim

Dyrektorem Instytutu Informatyki, Prodziekanem Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki, Prorektorem, a następnie Pełnomocnikiem Rektora. Pełni też wiele innych funkcji, m.in. jest przewodniczącym Rady ds. Informatyzacji Edukacji przy Ministrze Edukacji Narodowej, przewodniczącym Zarządu Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci, członkiem Komitetu Głównego Olimpiady Informatycznej, Organizatorem Krajowym Konkursu Prac Młodych Naukowców Unii Europejskiej (EUCYS) oraz opiekunem drużyn studentów UW uczestniczących w Akademickich Mistrzostwach Świata w Programowaniu Zespołowym od 1994 roku (ACM ICPC). Otrzymał m.in. Krzyż Oficerski oraz Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej, dyplom Ministra Spraw Zagranicznych za wybitne zasługi dla promocji Polski w świecie.

niedziela, 28 kwietnia

dr hab. Przemysław Tomalski – Od 2012 roku pracuje jako adiunkt na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Wcześniej, w latach 2001-2005 studiował na tej samej uczelni psychologię i biologię w ramach interdyscyplinarnych studiów przyrodniczych (MISMaP). W kolejnych latach, dzięki stypendium Marie Curie pracował jako doktorant w Centre for Brain and Cognitive Development w Birkbeck College (University of London) w Wielkiej Brytanii pod kierunkiem prof. Marka H. Johnsona i prof. Gergely Csibra. W roku 2009 uzyskał stopień doktora na University of London, a w kolejnych latach odbywał staż podoktorski w Institute for Research in Child Development na University of East London w Wielkiej Brytanii.

Obecnie prowadzi badania nad samoregulacją i rozwojem neuro-poznawczym niemowląt w ramach pierwszego w Polsce laboratorium rozwoju niemowląt (Babylab UW). Badania są finansowane przez Komisję Europejską (program Marie Skłodowska Curie FP7 oraz Horyzont 2020), Ministerstwo Nauki oraz Narodowe Centrum Nauki.

Jego zainteresowania badawcze obejmują neurokognitywistykę rozwojową – czyli dziedzinę, która opisuje związki pomiędzy rozwojem psychicznym a rozwojem mózgu. Szczególnie interesuje go, w jaki sposób wczesne doświadczenia i środowisko, w którym rozwijają się niemowlęta wpływają na ich sposób radzenia sobie z wyzwaniami, a także na uczenie się i organizowanie swoich działań. Jednym ze sposobów uzyskania odpowiedzi na to pytanie, jest badanie niemowląt, które rozwijają się w rodzinach o różnym poziomie zamożności, lub które mają wysokie ryzyko pojawienia się zaburzeń, np. autyzmu. Poza zdobyciem lepszego zrozumienia mechanizmów rozwoju, prowadzone przeze mnie badania pozwolą na opracowanie nowych metod badań przesiewowych i niemowląt i małych dzieci. Dzięki temu będziemy w stanie bardzo wcześnie w życiu dziecka diagnozować potencjalne trudności, a następnie zapobiegać im poprzez wczesną interwencję, jeszcze zanim trudności w rozwoju przekształcą się w zaburzenia. **Dawny stypendysta Funduszu.**

poniedziałek, 29 kwietnia

prof. Magdalena Fikus – polska biologka, biochemiczka, specjalistka w zakresie biochemii i fotochemii kwasów nukleinowych, biofizyki komórki, inżynierii genetycznej, profesor nauk przyrodniczych, propagatorka i popularyzatorka nauki. W 1958 została absolwentką Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Warszawskiego. W 1965 uzyskała stopień naukowy doktora, a w 1975 stopień doktora habilitowanego. Tytuł naukowy profesora otrzymała w 1990. Do 1965 pracowała w Państwowym Zakładzie Higieny, następnie w Katedrze Biofizyki na UW, współpracując z profesorem Davidem Shugarem. Pod koniec lat 60. przebywała na stażu naukowym na Stanford University. W 1975 podjęła pracę

w Instytucie Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk. Za pracę popularyzatorską i dydaktyczną została nagrodzona m.in. Nagrodą im. Profesora Hugona Steinhausa (1998) i Fenomenem *Przekroju* (2005). W 2011 prezydent Bronisław Komorowski, za wybitne osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej i działalności dydaktycznej, za zasługi na rzecz popularyzacji i rozwoju nauki w Polsce, odznaczył ją Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski. 21 października tego samego roku została Kanclerzem Kapituły Orderu Odrodzenia Polski. Pełniła tę funkcję do 2015.

wtorek, 30 kwietnia

prof. Krzysztof Zanussi – reżyser, scenarzysta filmowy, filozof. Jest wykładowcą Wydziału Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego Uniwersytetu Śląskiego, Collegium Civitas w Warszawie oraz Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego. Członek Europejskiej Akademii Filmowej, od roku 2011 członek zarządu Akademii. Wielokrotnie nagradzany za swoją twórczość i wybitne zasługi dla kultury polskiej (m.in. Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski w roku 1999). Ukończył prace nad nowym filmem *Eter* według własnego scenariusza.

środa, 1 maja

Komu i do czego potrzebna jest szkoła? – dyskusja (moderato Maria Mach)

czwartek, 2 maja

Koncert muzyki klasycznej w wykonaniu podopiecznych Funduszu:

Zuzanna Granek, gitara

Martyna Kędroń, wiolonczela

Piotr Łaba, saksofon

Maja Piekarska, wiolonczela

piątek, 3 maja

Anna Fliflet – rocznik 1984, dawna podopieczna Funduszu. Pracownik humanitarny międzynarodowej organizacji Lekarze bez Granic. Wcześniej związana z norweskim oddziałem Caritasu, gdzie wspierała koordynację projektów humanitarnych i rozwojowych w Nigrze, Mali i Demokratycznej Republice Konga. Zanim dołączyła do sektora humanitarnego, pracowała jako korespondentka-tłumaczka w Agencji Reutera oraz jako redaktorka publikacji naukowych i reportaży. Studiowała socjologię i filologię polską w Kolegium MISH UW. Uzyskała także doktorat cotutelle w Instytucie Nauk Politycznych w Paryżu (Sciences Po Paris) i Instytucie Studiów Politycznych PAN. Mieszka w Oslo.

sobota, 4 maja

wieczór pożegnalny (niespodzianki)

22.00-23.00 OBSERWACJE ASTRONOMICZNE

Jakub Morawski, Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Matematyczno-Przyrodniczych UW

Kierownictwo obozu:

Maria Mach, Krajowy Fundusz na rzecz Dzieci

Organizacja:

Tomasz Brylant, Krajowy Fundusz na rzecz Dzieci

Ewa Chałupka, Krajowy Fundusz na rzecz Dzieci

Marzena Kołodziejaska, Krajowy Fundusz na rzecz Dzieci

Wanda Kołodyńska, Krajowy Fundusz na rzecz Dzieci

Katarzyna Musiał, Krajowy Fundusz na rzecz Dzieci

OBÓZ SFINANSOWANY PRZEZ:

Fundację Credit Suisse

